

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 30. ožujka 2022.
(OR. en)

7765/22

ENER 115
ENV 306
CONSOM 76
COMPET 199
IND 98
MI 242

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. ožujka 2022.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	C(2022) 2026 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE Plan rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti u razdoblju 2022.–2024.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2022) 2026 final.

Priloženo: C(2022) 2026 final

Bruxelles, 30.3.2022.
C(2022) 2026 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

**Plan rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti u razdoblju 2022.–
2024.**

{SWD(2022) 101 final}

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

Plan rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti u razdoblju 2022.–2024.

1. UVOD

Napetosti na energetskom tržištu koje utječu na EU posljednjih mjeseci snažan su podsjetnik na rizike i troškove koji nastaju zbog velikog oslanjanja na uvezena fosilna goriva, što je dodatno pogoršano ruskim napadom na Ukrajinu. Cijene energije ponovno su u središtu političke pozornosti s obzirom na vrlo stvaran utjecaj koji imaju na europske građane i poduzeća. Ovo **nije prva europska energetska kriza, niti je vjerojatno da će biti posljednja ako ne povećamo svoju otpornost** povećavanjem ulaganja u zelenu tranziciju, a time i energetske učinkovitost¹. Trenutačni dekarbonizirani energetske kapaciteti daleko su od toga da zadovoljavaju sve energetske potrebe, no manja potrošnja energije može brzo dati rezultate u aktualnoj situaciji. Uštede energije će i u budućnosti biti važan dio razvoja troškovno optimalnog i otpornog energetskog sustava u kojem su osigurane cjenovno pristupačne energetske usluge za sve i rješavanja problema energetskog siromaštva². Energetska učinkovitost također će biti ključna sastavnica plana RePowerEU koji Komisija, u skladu sa zahtjevom čelnika EU-a, mora predstaviti do svibnja.

Politike EU-a o ekološkom dizajnu i označivanju energetske učinkovitosti ključan su dio tog programa. Riječ je o pravilima jedinstvenog tržišta kojima se poduzećima, građanima i vladama pojednostavljuje i pojeftinjuje prelazak na čistu energiju i ostvarivanje energetske učinkovitosti EU-a te postizanje širih ciljeva europskog zelenog plana, uključujući program za kružno gospodarstvo. Time se otvaraju poslovne prilike i povećava stabilnost jer se usklađuju pravila za „proizvode povezane s energijom” u aspektima kao što su potrošnja energije, potrošnja vode, razine emisija i učinkovitost upotrebe materijala te se potiče potražnja za održivijim proizvodima i ponuda takvih proizvoda, a istodobno se **znatno smanjuju troškovi korisnika energije**: procjenjuje se da su **uštede za 2021. premašile 120 milijardi EUR, dok bi u 2022. taj iznos mogao biti i udvostručen**³.

U okviru mogućnosti postojećih pravila EU-a o ekološkom dizajnu i u sinergiji s naglaskom na energetske učinkovitosti, u ovom se planu rada naglašava **usmjerenost na aspekte kružnosti ekološkog dizajna**, u skladu s prethodnim Planom rada⁹ i Akcijskim planom za kružno gospodarstvo 2020.⁴ Stoga se mogu razmotriti – i razmatrat će se – novi zahtjevi za određene

¹ Preporuka Komisije (EU) 2021/1749 od 28. rujna 2021. o energetske učinkovitosti na prvom mjestu: od načelâ do primjene u praksi – Smjernice i primjeri za provedbu pri donošenju odluka u energetskom sektoru i drugim područjima

² Vidjeti također COM(2021) 801 – Prijedlog PREPORUKE VIJEĆA o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti

³ Vidjeti Radni dokument službi Komisije.

⁴ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_en

proizvode u pogledu aspekata učinkovitosti upotrebe materijala i prije nego što Uredba o ekološkom dizajnu za održive proizvode stupi na snagu i zamijeni sadašnju Direktivu o ekološkom dizajnu. Rezultat bi trebao biti daljnje poboljšanje kružnosti i ukupno smanjenje okolišnih i klimatskih otisaka proizvoda povezanih s energijom, kao i veća stabilnost EU-a.

Direktivom o ekološkom dizajnu⁵ i Uredbom o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti⁶ utvrđuju se kriteriji za donošenje mjera za određene skupine proizvoda. Njima se također zahtijeva da se prioriteti utvrde putem **redovito ažuriranih tekućih planova rada** u kojima se uzima u obzir ostvareni napredak i koji uključuju okvirne prioritete za nove skupine proizvoda povezanih s energijom koje treba razmotriti.

Ovaj se plan temelji na radu obavljenom od donošenja prve Direktive o ekološkom dizajnu i prethodnim planovima rada (koji obuhvaćaju razdoblja 2009. – 2011.⁷, 2012. – 2014.⁸ i 2016. – 2019.⁹), ali obuhvaća i uvjete iz Uredbe o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti, kojom se utvrđuju rokovi za promjenu vrijednosti postojećih oznaka, te se uzima u obzir napredak postignut u vezi s Europskim registrom proizvoda za označivanje energetske učinkovitosti (EPREL). Uz to, plan obuhvaća povezana nastojanja u području **označavanja guma** iako se temelji na posebnoj pravnoj osnovi¹⁰.

Uredbom o ekološkom dizajnu za održive proizvode koja je donesena istodobno s ovim planom rada zamijenit će se Direktiva o ekološkom dizajnu, i to na način da će se ta uredba primjenjivati na širi raspon proizvoda te će omogućiti daljnje proširenje zahtjeva za održivost reguliranih proizvoda. Dok ta nova uredba ne stupi na snagu, provedba će se nastaviti u okviru postojeće Direktive. **Tema su ovog dokumenta proizvodi povezani s energijom („ErPs”)** te se u njemu utvrđuju prioriteti i planovi za njih. Opisano je, specifično za određene proizvode, uključujući i horizontalni aspekt, što je potrebno za provedbu, konsolidaciju i daljnji razvoj tog značajnog korpusa izravno primjenjivog zakonodavstva EU-a. Nakon donošenja Uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode (ESPR) u budućnosti će se rad na ErP-ima integrirati u šire planove rada za ESPR te će i dalje biti jedan od prioriteta.

Trenutačno je oko 30 skupina proizvoda „ErP” regulirano s pomoću **oko 50 mjera**. Te se mjere primjenjuju na milijarde proizvoda¹¹ koji se svake godine stavljaju na tržište, te imaju izravne posljedice za dobavljače, trgovce na malo, poduzeća i potrošače na dnevnoj osnovi.

⁵ Direktiva 2009/125/EZ

⁶ Uredba (EU) 2017/1369

⁷ COM(2008) 0660 final

⁸ SWD(2012) 434 final

⁹ COM(2016) 773 final

¹⁰ Uredba (EU) 2020/740 o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge parametre

¹¹ Procjenjuje se da je 2020. u EU27 prodano oko 3 milijarde proizvoda na koje se primjenjuju predmetne mjere, od čega 1,5 milijardi izvora svjetlosti, 880 milijuna elektroničkih proizvoda, 350 milijuna guma i 240 milijuna drugih proizvoda.

Otpriblike **polovina ukupne krajnje potrošnje energije u EU-u** troši se u proizvodima koji podliježu ovom zakonodavstvu.

Tijekom pripreme plana rada pokazalo se da **i dalje postoji potencijal za znatne, isplative uštede od proširenja područja primjene na nove ErP-ove**. Istodobno, ključna pouka stečena provedbom posljednjeg plana rada jest da će za **iskorištavanje svih prednosti u ovom području politike biti potrebna bolja usklađenost ambicija i resursa**, kako u smislu provedbe politika na razini EU-a tako i u smislu napora država članica u pogledu nadzora tržišta.

2. PROCIJENJENI UČINCI POLITIKA

U najnovijem izvješću o računanju učinka ekološkog dizajna¹² procjenjuje se da je kumulativni učinak pravila EU-a o ekološkom dizajnu i označivanju energetske učinkovitosti 2020. **smanjio potražnju za primarnom energijom u EU-u za 7 % ili 1037 TWh godišnje** (smanjenje emisija stakleničkih plinova od oko 170 Mt ekvivalenta CO₂), uključujući oko 16 milijardi kubičnih metara plina. Uštede energije ostvarene mjerama koje su trenutačno na snazi **znatno će se povećati** u nadolazećim godinama, posebno zahvaljujući zamjeni postojećih proizvoda, u prosjeku za više od 1 500 TWh godišnje u razdoblju od 2021. do 2030. Više od 60 % uštede energije u 2020. ostvareno je u stambenom sektoru, 24 % u tercijarnom sektoru i 10 % u industrijskom sektoru. Zahvaljujući pravilima EU-a potrošači energije ostvarili su tijekom 2020. korist od 60 milijardi EUR godišnje (približno 0,4 % BDP-a EU-a), odnosno 210 EUR godišnje po kućanstvu. Slično tome, u usporedbi sa scenarijem bez politike, tijekom 2020. su ostvareni dodatni poslovni prihodi u iznosu od oko 21 milijarde EUR godišnje te se procjenjuje da će do 2030. narasti na 29 milijardi EUR godišnje. To odgovara povećanju od više od 320 000 izravnih novih radnih mjesta u 2020. (430 000 do 2030.). Te se **procjene temelje na razinama cijena energije prije povećanja cijena 2021.** (za pojediniosti vidjeti radni dokument službi Komisije).

Općenitije, nedavna studija Međunarodne agencije za energiju¹³ pokazala je da u zemljama s dugoročnim politikama uređaji sada obično troše 30 % manje energije nego što bi inače bio slučaj. Procjenjuje se da će najdulji operativni programi, kao što su oni u SAD-u i EU-u, dovesti do godišnjih **smanjenja ukupne potrošnje električne energije od oko 15 %** (što je za **program EU-a približno jednako kao ukupna proizvodnja energije vjetra u EU-u ili 2 – 3 puta više od proizvodnje iz solarnih ploča**).

Istraživanje Eurobarometra pokazalo je da **velika većina potrošača u EU-u (93 %) prepoznaje oznaku energetske učinkovitosti**, a za 79 % ona je bitan podatak pri kupnji uređaja¹⁴. Nedavna

¹² Izvješće o obračunu učinka ekološkog dizajna za 2020.: <https://data.europa.eu/doi/10.2833/72143>

U tom se izvješću upotrebljavaju podaci Eurostata, uključujući energetske bilance (nrg_bal_c) i raščlanjenu krajnju potrošnju energije u kućanstvima – količine (nrg_d_hhq)

¹³ *Achievements of Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programs: 2021 update* (Rezultati standarda energetske učinkovitosti i programa označivanja za uređaje i opremu: ažurirano 2021.): <https://www.iea-4e.org/projects/eesl-achievements-reports/>

¹⁴ Eurobarometar br. 492, svibanj 2019.: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2238>

znanstvena istraživanja¹⁵ potvrđuju da oznake po ljestvici kao što je oznaka energetske učinkovitosti EU-a imaju veći učinak na ponašanje potrošača nego drugačiji sustavi označavanja.

3. TRENUTAČNO STANJE I POUKE IZ PRIJAŠNJIH PLANOVA RADA

Pregled postojećih mjera dostupan je na internetu¹⁶. Od 1. ožujka 2022. uredbe o ekološkom dizajnu na snazi su za 29 skupina proizvoda, dok se uredbe o označavanju energetske učinkovitosti primjenjuju na 15 skupina proizvoda. Priznati su dobrovoljni sporazumi industrije za igraće konzole i opremu za izradu slika. Stranke su 2020. raskinule stariji sporazum o složenim uređajima za pretvorbu signala zbog smanjenja tržišnog udjela predmetnih proizvoda (na takve se proizvode i dalje primjenjuju horizontalna pravila o potrošnji energije u stanju pripravnosti i isključenosti¹⁷).

Ovaj plan rada priložen je detaljnom statusu napretka postignutog u pogledu prioriteta i rada utvrđenih u posljednjem planu rada iz 2016.¹⁸ **Mnogo je postignuto**, uključujući modernizaciju oznaka energetske učinkovitosti za ključne potrošačke proizvode: kućanske hladnjake, perilice rublja, televizore i izvore svjetlosti, te su doneseni zahtjevi za ekološki dizajn za nekoliko proizvoda u rasponu od poslužitelja do električnih motora. Međutim, **oko 40 % posla još nije završeno** i bit će preneseno u tekuće razdoblje planiranja. Među zaključenim područjima djelovanja mnoga nisu dovela do donošenja novih pravila, ali je Komisija odlučila prekinuti rad na njima ili barem ne provoditi zakonodavstvo za sada, bilo zato što su detaljna razmatranja pokazala da je potencijal manji ili ga je teže iskoristiti nego što se prvotno mislilo, ili zato što su u kontekstu ograničenih kadrovskih resursa prevladavali drugi prioriteti, ili zbog kombinacija tih dvaju razloga. **Prozori, aparati za sušenje ruku, kompresorski paketi i električni čajnici primjeri su takvih prekinutih područja djelovanja** jer imaju ograničen potencijal ili je složeno postići praktične rezultate, odnosno rezultate nije bilo moguće ostvariti s dostupnim administrativnim resursima.

Potreba za **redovitim preispitivanjem i prilagodbom postojećih pravila** kako bi se osigurala njihova relevantnost, djelotvornost i svrsishodnost **s obzirom na tržišni i tehnološki razvoj temeljno je načelo bolje regulative**. S obzirom na tu činjenicu, svi propisi o ekološkom dizajnu i označavanju energetske učinkovitosti te okvirno zakonodavstvo sadržavaju posebne klauzule o preispitivanju s pravnim rokovima u kojima Komisija treba predstaviti revizije ili donijeti revidirane propise. Kako bi se izbjegla nepotrebna kašnjenja, Komisija će stoga donositi pojedinačne mjere za određene skupine proizvoda čim budu spremne, osim ako je zbog iznimnih okolnosti opravdano drukčije¹⁹.

¹⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127006>

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign_en

¹⁷ Uredba Komisije (EZ) br. 1275/2008

¹⁸ (SWD(2022) 101)

¹⁹ Vidjeti također članak 16. stavak 4. Uredbe (EU) 2017/1369.

Ključna lekcija je da ukupni naponi potrebni za **takvo kritično „održavanje”** s vremenom postaju znatniji kako se povećava područje primjene zakonodavstva (u pogledu proizvoda i vrsta zahtjeva) te da se **o tome treba više voditi računa pri određivanju prioriteta**. U suprotnom će to dovesti do **kašnjenja koja imaju važne posljedice u smislu izgubljenih koristi**. To je bio glavni nalaz revizije koju je 2019. proveo **Europski revizorski sud**²⁰. Za tri odabrana proizvoda u reviziji je utvrđeno da je pripremni postupak trajao osam, sedam odnosno šest godina, umjesto očekivane tri i pol godine. Rad na „održavanju” stoga je vrlo važan element u planu rada. Komisija će istodobno nastojati pojednostavniti postupak integriranjem studija preispitivanja u „naizmjenične” evaluacije/procjene učinka te bolje uskladiti rasprave u Savjetodavnom forumu s općim postupkom za bolju regulativu.

Još jedna ključna pouka iz posljednjeg razdoblja je da je **tehnička normizacija od presudne važnosti** za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti. Presuda Općeg suda iz 2018.²¹ kojom je poništena uredba o označivanju energetske učinkovitosti za usisavače pokazala je da propisi mogu biti osporeni u parnicama ako se pojave sumnje da uvjeti ispitivanja nisu reprezentativni za stvarne uvjete uporabe. Istodobno, novija i povezana presuda²² jasno je potvrdila potrebu da i ispitivanja budu točna i ponovljiva. S obzirom na raznolikost tehnologija i ponašanja korisnika, pravovremeni razvoj usklađenih normi s metodama koje predstavljaju dobar kompromis između tih kriterija inherentan je i često težak izazov koji zahtijeva velike resurse. U novoj strategiji EU-a za normizaciju²³ predlaže se niz mjera za poboljšanje funkcionalnosti i prilagodljivosti europskog normizacijskog sustava, vraćanje normi u središte otpornog, zelenog i digitalnog jedinstvenog tržišta EU-a te jačanje globalne uloge europskog normizacijskog sustava.

4. PRIORITETI ZA POJEDINE PROIZVODE U NADOLAZEĆIM GODINAMA

4.1. Revizije postojećih mjera

Komisija bi prije kraja 2024. trebala predstaviti ili donijeti 38 revizija, a 2025. još osam njih, koje će stoga trebati pokrenuti unaprijed (vidjeti popis u radnom dokumentu službi Komisije). Ta preispitivanja zajedno predstavljaju znatne mogućnosti za daljnje uštede u pogledu energetske učinkovitosti i učinkovitosti upotrebe materijala: prva gruba procjena upućuje na **potencijal od najmanje 170 TWh (približno 600 petadžula (PJ) ili potražnju za toplinskom energijom oko 15 milijuna stambenih objekata) za dodatne uštede u fazi uporabe, dopunjene dodatnim koristima** povezanim s učinkovitošću upotrebe materijala/kružnim gospodarstvom, no to će također biti velik napor i dominirat će radom koji se obavlja u okviru trenutnog plana rada.

²⁰ Tematsko izvješće br. 01/2020: Mjere EU-a u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti: važan doprinos većoj energetske učinkovitosti umanjeno je znatnim kašnjenjima i neusklađenošću s propisima

²¹ Presuda Općeg suda od 8. studenoga 2018. u predmetu T- 544/13 RENV

²² Presuda Općeg suda u predmetu T- 127/19

²³ COM(2022) 31 final, 2.2.2022.

Komisija namjerava dati prednost radu na revizijama u tri glavne skupine na temelju sljedećih obrazloženja:

- **Uređaji za grijanje i hlađenje;** u kontekstu Vala obnove Vijeće je pozvalo Komisiju da „ubrza tekući rad na uređajima za grijanje i hlađenje promjenom vrijednosti oznaka energetske učinkovitosti što je prije moguće”²⁴. Taj će rad doista biti ključan doprinos dekarbonizaciji zgrada i akcijskom planu za nultu stopu onečišćenja²⁵ kao dijelu općih ciljeva zelenog plana, a ti proizvodi troše najviše energije od svih reguliranih proizvoda.
- Ostale skupine proizvoda s **oznakama energetske učinkovitosti za koje je potrebna promjena vrijednosti**²⁶; za potrošače je važno da i dalje mogu imati povjerenja u oznaku energetske učinkovitosti EU-a kao relevantan i ažuriran alat za usmjeravanje odabira; stoga je važno pravodobno promijeniti vrijednost i ažurirati preostale „stare” oznake energetske učinkovitosti, a to je i nužno kako bi se u potpunosti iskoristile nove značajke koje nudi EPREL.
- Zaključivanje **određenih drugih revizija** koje imaju znatan potencijal za dodatne uštede u smislu uštede energije ili materijala, a koje su već davno trebale biti završene, ili ako posebne okolnosti upućuju na jasnu ili hitnu potrebu za revizijama (npr. pumpe za vodu, ventilatori, vanjski izvori energije).

4.2. Nove mjere pokrenute u okviru prethodnih planova rada koje treba upotpuniti

U prethodnim planovima rada utvrđeni su proizvodi za koje su, na temelju pripremnih studija i preliminarnih procjena, mjere za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti najviše obećavale. Neka od tih područja rada i dalje su u tijeku i prenesena su u trenutni plan rada zbog očekivanih dodatnih koristi.

Rad na procjeni izvedivosti zahtjeva za ekološki dizajn i sustava označivanja energetske učinkovitosti **mobilnih telefona i tableta** znatno napreduje. Zahtjevi bi utjecali na aspekte energetske učinkovitosti i učinkovitosti upotrebe materijala (trajnost, mogućnost popravka, nadogradnje i recikliranja). Očekuje se da će propisi biti doneseni prije kraja 2022.

Isto tako, dobro napreduje rad na procjeni izvedivosti zahtjeva za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti za **solarne fotonaponske module, invertere i sustave**, uključujući moguće zahtjeve u pogledu ugljičnog otiska.

Kad je riječ o opremi za izradu slika, Komisija je ocijenila reviziju Dobrovoljnog sporazuma koju su predložili predstavnici sektora i zaključila da se prihvaćanjem te revizije ne bi ostvarili ciljevi iz akcijskog plana za kružno gospodarstvo te se ne može smatrati da je u skladu sa

²⁴ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_renovation_wave_strategy.pdf

²⁵ COM(2021) 400 final, 12.5.2021.

²⁶ Sušilice rublja, ventilacijske jedinice, kućanski aparati za kuhanje

smjernicama o samoregulatornim²⁷ instrumentima, posebno u pogledu moguće ponovne uporabe potrošnog materijala. Kako je najavljeno u akcijskom planu za kružno gospodarstvo, Komisija će pokrenuti pripremu regulatornih mjera za tu skupinu proizvoda.

Komisija nastavlja horizontalni rad na **proizvodima IKT-a** kako je najavljeno u Planu rada za razdoblje 2016. – 2019. u okviru posebne studije o IKT-u²⁸. U prvom dijelu izneseni su dokazi za pripremnu studiju o uspješnosti i mogućoj uštedi za nekoliko skupina IKT proizvoda koja je dovršena prije ovog plana rada²⁹. Drugi dio odnosit će se na ukupnu potrošnju energije IKT proizvoda (među ostalim zbog njihove povezivosti i prijenosa podataka), učinkovitost upotrebe materijala i aspekte ponašanja kako bi se, prema potrebi, utvrdili najučinkovitiji načini njihove regulacije. Pri ocjenjivanju bi trebalo uzeti u obzir tempo tehnološkog razvoja u svakoj kategoriji skupine proizvoda.

Komisija istodobno nastavlja s radom na **energetski pametnim uređajima** kako bi razvila potencijal za fleksibilnost potražnje u stambenom ili uslužnom sektoru. Budući da je glavni problem utvrđen u prethodnim studijama bio interoperabilnost, Komisija namjerava poticati usklađen razvoj na tržištu i pridržavanje industrije otvorenim standardima dobrovoljnim pristupom³⁰. Taj je rad **povezan s nekoliko drugih područja djelovanja**, uključujući neka koja će se detaljnije razmotriti u predstojećem **Aksijskom planu za digitalizaciju energetskog sektora**³¹.

4.3. Posebni zadaci u području označivanja guma

U skladu s **Uredbom o označivanju guma** Komisija je dužna obaviti niz posebnih zadaća, uključujući sljedeće:

- do lipnja 2022. donijeti delegirani akt kojim se uvode **novi zahtjevi u pogledu informacija za obnovljene gume** pod uvjetom da bude dostupna odgovarajuća metoda ispitivanja. Metoda još nije dostupna, ali je u tijeku rad na njezinu utvrđivanju. Obnavljanje (protektiranje) ima **važan potencijal u smislu uštede nafte** i drugih materijala;
- donijeti delegirani akt o **označivanju abrazije/kilometraže** pod uvjetom da bude dostupna odgovarajuća ispitna metoda, što **doprinosi širem djelovanju CEAP-a u pogledu mikroplastike**. Metoda još nije dostupna, ali je u tijeku rad na njezinu utvrđivanju;
- koordinirati rad povezan s **međulaboratorijskim usklađivanjem ispitivanja u skladu s Uredbom o označivanju guma**, što također ima važne posljedice za zakonodavstvo EU-a o

²⁷ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=urisrv:OJ.L_.2016.329.01.0109.01.ENG&toc=OJ:L:2016:329:TOC

²⁸ <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/522/home>

²⁹ Na primjer, mrežna oprema poduzeća, mala mrežna oprema za kućnu i uredsku uporabu, međusobno povezani kućanski audio i video uređaji.

³⁰ <https://ses.jrc.ec.europa.eu/development-of-policy-proposals-for-energy-smart-appliances>

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Digitalizacija-energetskog-sektora-aksijski-plan-EU-a_hr

emisijama CO₂ iz lakih vozila i teških vozila. Najnovije je izvješće objavljeno u prosincu 2021.³²

- Iako je **revizija Uredbe** predviđena do 2025., industrija je ukazala na potrebu za napretkom jer je **promjena vrijednosti**, koju je prvotno predložila Komisija, ali koju Parlament i Vijeće nisu zadržali u posljednjoj reviziji, sada očito potrebna.

4.4. Okvirni popis novih skupina proizvoda povezanih s energijom koje treba razmotriti

Ovaj plan rada pripremljen je nakon detaljne pripremljene studije s pregledom brojnih potencijalnih područja rada i opsežnim savjetovanjima s građanima i dionicima. Više pojedinosti dostupno je u prapratnom dokumentu službi Komisije.

Popis **31 proizvoda koji najviše obećavaju** (uključujući proizvode koji su se već razmatrali u prošlosti, ali dosad nisu regulirani) utvrđen je u pripremljenoj studiji. Oni zajedno predstavljaju, na temelju preliminarnih procjena, **novi potencijal za uštede u fazi uporabe u 2030. u iznosu od 1 000 PJ ili 278 TWh, tj. oko 2 % potrošnje primarne energije u EU-u 2020.**³³ Procijenjeni **potencijal povezan s ugrađenom energijom u materijalima istog je reda veličine** (i uvelike ovisi o pretpostavkama o opsegu i strogosti horizontalnih mjera o trajnosti, ali i o drugim koristima). **Važno je napomenuti da će se učinak s vremenom povećati** postupnom zamjenom zaliha proizvoda novim proizvodima koji ispunjavaju nove zahtjeve. Počevši od skupine od 31 proizvoda, utvrđen je ograničeniji popis (naveden u tablici u nastavku) s proizvodima za koje **Komisija namjerava pokrenuti istraživačke studije**. Prednost je dana proizvodima koji imaju najveći potencijal za energetska učinkovitost i/ili učinkovitost upotrebe materijala, a istodobno su dobro ocijenjeni na temelju drugih kriterija i za koje povratne informacije dionika nisu dovele u pitanje izgleda za uspjeh, kako je navedeno u nastavku.

Skupina proizvoda	Potencijal uštede energije do 2030. (povezan s fazom uporabe ili učinkovitošću upotrebe materijala)	Zaključci ³⁴
Niskotemperaturni emiteri topline (radijatori, konvektori...)	170 petadžula (PJ) (faza upotrebe)	Najveći potencijal za uštedu energije, važan za val obnove/dekarbonizaciju zgrada

³²https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/energy_climate_change_environment/standards_tools_and_labels/documents/egla_report_2021_final.pdf

³³ Treba napomenuti da se te uštede ne smiju zbrajati s iznosima navedenima u Planu rada za razdoblje 2016. – 2019. za istu godinu.

³⁴ Više pojedinosti dostupno je u radnom dokumentu službi Komisije.

Profesionalni aparati za pranje rublja	33 PJ (faza upotrebe)	Proučavani u prošlosti ³⁵ , a sada se smatraju zrelijim s obzirom na napredak u tehničkoj normizaciji
Profesionalne perilice posuđa	20 PJ (faza upotrebe)	Proučavani u prošlosti ³⁶ , a sada se smatraju zrelijim s obzirom na napredak u tehničkoj normizaciji
Univerzalna vanjska napajanja (EPS)	12 – 27 PJ (ugrađeno)	Povezani s inicijativom za jedinstveni punjač, regulirat će se u okviru revizije postojeće Uredbe o EPS-u ³⁷ .
Punjači za električna vozila	11 PJ (faza upotrebe)	Nakon 2030. moguće uštede povećavaju se, do 76 PJ godišnje 2050. Stoga je razumno razmotriti utvrđivanje zahtjeva prije ugrađivanja velikog broja potencijalno neučinkovitih punjača.

5. HORIZONTALNA PITANJA

5.1. Doprinos kružnom gospodarstvu

Iako je energetska učinkovitost svakako bila u središtu rada na ekološkom dizajnu proizvoda povezanih s energijom, tijekom vremena sve više su se razmatrali i integrirali drugi aspekti, posebno od prvog akcijskog plana za kružno gospodarstvo.³⁸ Osim određenih postojećih zahtjeva u pogledu trajnosti, nekoliko mjera donesenih 2019.³⁹ uključuje nove elemente kružnog gospodarstva sa zahtjevima u pogledu mogućnosti popravka, recikliranja, jednostavnosti rastavljanja na kraju životnog vijeka i ponovne uporabe (usp. primjere u popratnom radnom dokumentu službi Komisije).

Usporedno s time, nakon Komisijina zahtjeva za normizaciju M/543⁴⁰ Europski odbor za normizaciju i Europski odbor za električnu normizaciju (CEN-CENELEC) dovršili su horizontalne norme o aspektima učinkovitosti upotrebe materijala za proizvode povezane s

³⁵ Prvi put spomenuti u Planu rada za 2012.

³⁶ Ibid

³⁷ Unatoč tome što su vanjska napajanja već regulirana, „univerzalna” napajanja navedena su kao nova skupina proizvoda zbog relevantnosti i specifičnosti analiza koje su potrebne za utvrđivanje potrebnih kriterija/obilježja. Informacije o reviziji koja je u tijeku dostupne su na: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13351-Vanjska-napajanja-zahtjevi-za-ekoloski-dizajn-i-informacije-revizija_hr

³⁸ COM (2015) 614

³⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5895

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=564>

energijom. To obuhvaća horizontalne norme⁴¹ koje se odnose na trajnost, mogućnosti recikliranja, popravka, ponovne uporabe i nadogradnje, sadržaj recikliranog materijala itd., i one mogu biti osnova za razvoj normi za učinkovitost upotrebe materijala za određene proizvode povezane s energijom.

Na temelju norme o mogućnosti popravka, ponovne uporabe i nadogradnje (EN 45554) Zajednički istraživački centar Komisije razvio je sustav bodovanja popravaka. Komisija ispituje mogućnost njezina uvođenja za relevantne proizvode, eventualno kao informacije na oznaci energetske učinkovitosti za određene proizvode kao što su pametni telefoni i tableti. To je potpuna novost i vjerojatno će poboljšati industrijske prakse na globalnoj razini.

Osim toga, trenutačno se revidira Metodologija za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (MEErP – usp. u Prilogu) kako bi se uveo sustavniji način obuhvaćanja aspekata kružnog gospodarstva pri provedbi pripremnih studija ili studija preispitivanja određenih skupina proizvoda.

U predstojećem radu nastaviti će se trend stavljanja većeg naglaska na kružno gospodarstvo integriranjem relevantnih zahtjeva koji se temelje na dosad prikupljenim iskustvima, posebno u provedbi mjera iz 2019. Takvi bi zahtjevi bili podržani poboljšanjima metodologije i mogućnostima normizacije te bi trebali doprinijeti prijelazu na novi zakonodavni okvir o ekološkom dizajnu za održive proizvode.

U perspektivi, Komisija će također dodatno procijeniti mogućnost i primjerenost utvrđivanja više zahtjeva za određene proizvode u sljedećim aspektima:

Tipologija zahtjeva	Potencijal uštede energije do 2030. (povezan s učinkovitošću pri uporabi ili učinkovitošću upotrebe materijala)
Sadržaj recikliranih materijala	160 PJ (sadržaj materijala)
Trajnost, integrirani softver i softver općenito	Najmanje 175-1052 PJ (sadržaj materijala)
Rijetke, ekološki relevantne i kritične sirovine	Velik potencijal za uštede resursa

Teoretski, zahtjevi se mogu primijeniti na sve proizvode povezane s energijom, no bit će potrebne posebne pripreme studije kako bi se utvrdile kategorije proizvoda koje su najrelevantnije za moguće regulatorne pristupe.

41

https://standards.cencenelec.eu/dyn/www/f?p=205:32:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:2240017,25&cs=10B7B067CC7107748A52C1C034BB4CFD3

5.2. Rad na normizaciji

Za provedbu zahtjeva za ekološki dizajn ili označivanje proizvoda na temelju njihovih značajki potrebne su jasne definicije učinkovitosti i kako se ona može ispitati za svaki pojedini proizvod. U tu svrhu usklađene tehničke norme kojima se definiraju prikladne metode ispitivanja mogu pomoći proizvođačima da, ako primjenjuju metode koje su u njima sadržane, dobiju „**pretpostavku sukladnosti**” za dokazivanje sukladnosti s pravnim zahtjevima. Rad na tehničkoj normizaciji ključan je, ali često zanemaren dio provedbe, a nedavno iskustvo pokazuje važnost započinjanja tog rada što je prije moguće usporedno s pripremom novih ili revidiranih propisa. Zahtjevi za normizaciju mogu se dovršiti i donijeti tek nakon donošenja odgovarajućih propisa o ekološkom dizajnu ili označivanju. U idealnom slučaju, njihova razrada treba početi prije toga, tako da se mogu pravodobno dovršiti nakon donošenja propisa s obzirom na otprilike 27 mjeseci koji su obično potrebni za razvoj same norme. Cjelokupni postupak obično traje znatno dulje, uključujući i prethodno donošenje zahtjeva za normizaciju te naknadnu procjenu i odobrenje normi za upućivanje na Službeni list. Ako usklađene europske norme koje obuhvaćaju sve relevantne aspekte nisu dostupne u trenutku donošenja, provedbene mjere možda će morati sadržavati prijelazne metode.

Novi zahtjevi za normizaciju moraju se sastaviti za većinu, ako ne i za sve nove ili revidirane propise koji su u izradi. Nedavno su podneseni ili se trenutačno razvijaju zahtjevi za **rasvjetu, elektroničke zaslone, komercijalne hladnjake i kućanske hladnjake**. Nacrt normi izrađen je za nekoliko drugih skupina proizvoda na temelju starijih ovlaštenja.

5.3. Europski registar proizvoda za označivanje energetske učinkovitosti (EPREL)

Europski registar proizvoda za označivanje energetske učinkovitosti (EPREL) je baza podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Europska komisija. Od 1. siječnja 2019. dobavljači (proizvođači, uvoznici ili ovlašteni zastupnici) imaju **zakonsku obvezu registrirati sve proizvode koji podliježu pravilima o označivanju energetske učinkovitosti u EPREL-u prije njihova stavljanja na europsko tržište**.

U skladu sa zakonodavstvom EPREL ima sljedeće svrhe:

- **pružanje informacija javnosti** o proizvodima koji se stavljaju na tržište, njihovim oznakama energetske učinkovitosti i informacijskim listovima proizvoda;
- **potpora tijelima za nadzor tržišta** u izvršavanju njihovih zadaća u skladu sa zakonodavstvom o označivanju energetske učinkovitosti (i guma), uključujući provedbu tog zakonodavstva;
- **pružanje ažuriranih informacija Komisiji o energetske učinkovitosti proizvodâ** u svrhu preispitivanja oznaka energetske učinkovitosti.

Nakon što je u ožujku 2022. pokrenuta beta inačica javnog sučelja⁴², informacije iz EPREL-a sve će se više koristiti i u provedbi drugih politika zelenog plana. Podaci EPREL-a sada su uobičajena polazna točka za sve procjene koja su „dva najviša znatno popunjena razreda” (ili viši

⁴² <https://eprel.ec.europa.eu>

razredi) prema oznaci energetske učinkovitosti za određeni proizvod. To je kriterij koji se sada primjenjuje u ostvarivanju nekoliko politika EU-a, uključujući s obzirom na **javne poticaje**⁴³, održiva **ulaganja u privatnom sektoru**⁴⁴, zelenu **javnu nabavu**⁴⁵ te **niže stope PDV-a za određene proizvode s oznakom energetske učinkovitosti** koji odgovaraju određenoj kategoriji energetske učinkovitosti i, ako je primjenjivo, kriterijima u pogledu niskih emisija čestica⁴⁶.

EPREL također uključuje značajke koje **dobavljačima i trgovcima na malo olakšavaju usklađenost s propisima**. Dobavljači mogu upotrijebiti ugrađeni generator oznake kako bi dobili grafičke slike oznaka u sukladnim formatima na temelju deklariranih vrijednosti za učinkovitost i značajke proizvoda. Trgovci na malo mogu pri prikazivanju oznaka ili informacijskih listova proizvoda na internetu upućivati na EPREL, među ostalim putem aplikacijskih programskih sučelja (API), čime se olakšava predstavljanje ažuriranih, dosljednih i višejezičnih informacija.

Iako je EPREL u funkciji, postoje važni **elementi na kojima je potrebno raditi 2022.** kako bi se ispunili prethodno navedeni ciljevi. To uključuje:

- Poseban **internetski portal** koji će biti **jedinstvena pristupna točka i na kojem će se pružati ciljne informacije** građanima, nacionalnim tijelima, dobavljačima, trgovcima i tvorcima politika (Q2/Q3).
- Poboljšavanje korisničkog sučelja i **alata dostupnih tijelima za nadzor tržišta** u cilju pojednostavnjenja njihova rada (treće tromjesečje).
- **Preoblikovanje strukture tehničke dokumentacije** kako bi se dobavljačima pojednostavnio rad pri registraciji i tijelima nadležnima za usklađenost olakšala analiza te dokumentacije (od prvog do trećeg tromjesečja).
- Započinjanje **provedbe revidiranih propisa** za neke skupine proizvoda i moguće **dodavanje novih** (fotovoltaici, pametni telefoni/tableti) (četvrto tromjesečje).

Uz to, bit će potrebno razmotriti uvjete i načine odobravanja **pristupa EPREL-u ili nekim njegovim značajkama gospodarskim subjektima, a možda i tijelima iz određenih trećih zemalja**, posebno onima koje su dio carinske unije ili Energetske zajednice. Međutim, konkretne modalitete takvih poteza morat će se pažljivo analizirati i pripremiti s obzirom na njihove posljedice, a u konačnici slijedi provedba, koja nije moguća u vrlo kratkom roku.

⁴³ Vidjeti članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) 2017/1369.

⁴⁴ Vidjeti taksonomiju EU-a za održive aktivnosti i [pilot-inicijativu EIF-a za jamstvo održivosti u okviru sastavnice za MSP-ove programa InvestEU](#).

⁴⁵ Vidjeti Prilog IV. [predloženoj reviziji Direktive o energetske učinkovitosti](#).

⁴⁶ Vidjeti novu točku 22. dodanu Prilogu III. Direktivi 2006/112/EZ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14754-2021-INIT/hr/pdf>

5.4. Nadzor tržišta i potpora gospodarskim subjektima

Djelotvoran nadzor tržišta ključan je kako bi se osiguralo da se pravila pravilno provode, očekivane **koristi ostvaruju**, osiguraju **ravnopravni uvjeti za poduzeća, potrošačima pružaju pouzdane informacije o proizvodima** i da građani, regulatorna tijela i poslovna zajednica mogu **imati povjerenja u okvir**.

Nadzor tržišta u nacionalnoj je nadležnosti, a podaci o provedbi i sukladnosti oskudni su jer trenutačno ne postoji obveza izvješćivanja. Na temelju dostupnih dokaza i kako je potvrđeno u reviziji ekološkog dizajna koju je proveo Europski revizorski sud 2020., **neusklađenost je znatan problem**. U projektima nadzora tržišta koje financira EU često se primjećuje visok dvoznamenkasti postotak proizvoda koji pokazuju probleme u pogledu usklađenosti (i u formalnim i u sadržajnim aspektima)⁴⁷, ali te brojke uključuju i relativno manje formalne nesukladnosti koje se mogu ispraviti dobrovoljnim djelovanjem (npr. pogrešna vrijednost u informacijskom listu proizvoda), a ne samo ozbiljne probleme kao što je neispunjavanje minimalnih zahtjeva u pogledu ekološkog dizajna. Procjenjuje se da se **ukupno najmanje 10 % potencijalne uštede energije ostvarene ekološkim dizajnom i označivanjem energetske učinkovitosti gubi zbog neusklađenosti**, što predstavlja 15,3 Mtoe godišnje primarne energije 2020. (ili 178 TWh) i **6,4 milijarde EUR godišnjih izdataka potrošača** za račune za energiju (na temelju razina cijena energije iz 2020.). To predstavlja **dodatne emisije od 31 Mt ekvivalenta CO2 godišnje i dovodi do znatnih gubitaka prihoda i radnih mjesta u industriji**. Te brojke upućuju na to da bi bilo kakvo povećavanje inače skromnih resursa koje države članice troše na nacionalni nadzor tržišta za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti bilo vrlo isplativo u smislu ostvarenog povrata.

U nadolazećem razdoblju **Komisija će intenzivirati potporu državama članicama** kako bi doprinijele djelotvornijoj i ujednačenijoj praksi nadzora tržišta u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti. To će uključivati:

- stalno poboljšavanje informatičkih alata kao što su Informacijski i komunikacijski sustav za nadzor tržišta⁴⁸ (ICSMS) i EPREL te potpora drugim alatima, npr. onima kojima se pomaže u rješavanju problema povezanih s nadzorom tržišta za e-trgovinu i novim lancima opskrbe.
- **tehničku i logističku potporu skupinama za administrativnu suradnju.**
- financiranje **zajedničkih ili usklađenih djelovanja i kampanja.**
- **suradnju s državama članicama na političkoj razini** u pitanjima poboljšavanja nadzora tržišta, uključujući pitanje količine resursa koje one stavljaju na raspolaganje.

⁴⁷ To je bio slučaj npr. za hladnjake pregledane u okviru projekta EEPLIANT2 u razdoblju 2018. – 2019. Preliminarni rezultati projekta EEPLIANT3 u studenome 2021. u velikoj mjeri to potvrđuju; naime za **75 %** pregledanih proizvoda utvrđeni su problemi s tehničkom dokumentacijom ili poštovanjem zahtjeva za označivanje na internetu, uz ogradu da brojke možda nisu u potpunosti reprezentativne zbog pristupa temeljenog na riziku koji se općenito primjenjuje u uzorkovanju proizvoda.

⁴⁸ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/information-and-communication-system-market-surveillance_en

- predlaganje **novih pravnih odredaba** kojima će se poboljšati nadzor tržišta u okviru predložene Uredbe o ekološkom dizajnu (usp. SPI).
- druge relevantne aktivnosti, kako je planirano u programu rada Europske mreže za sukladnost proizvoda (EUPCN) za razdoblje 2021. 2022., uključujući sudjelovanje carinskih tijela.

Komisija će i dalje na različite načine, npr. upotrebom funkcionalnih poštanskih sandučića na kojima se mogu postaviti pitanja, posebnim smjernicama, često postavljanim pitanjima, informacijama na internetskim stranicama Komisije itd. **podupirati nastojanja gospodarskih subjekata da se usklade s propisima**. Također će razmotriti pružanje **financijskih sredstava EU-a za uspostavu mehanizma za potporu usklađenosti koji bi predvodila industrija**, s ciljem poticanja proaktivnih mjera informiranja te pružanja pravovremene i ciljane pomoći dobavljačima i trgovcima na malo kako bi lakše razumjeli i ispunili svoje obveze.

5.5. Međunarodni aspekti i suradnja

Mjere politike EU-a u području ekološkog dizajna i, posebno, označivanja energetske učinkovitosti te s njima povezane tehničke norme i postupci ispitivanja za regulirane proizvode **imale su velik pozitivan utjecaj u trećim zemljama daleko izvan granica EU-a**⁴⁹.

S jedne strane, nekoliko **važnih trgovinskih partnera EU-a sustavno primjenjuje pravila EU-a o ekološkom dizajnu i/ili označivanju** u kontekstu svojih odnosa s EU-om. To je posebno slučaj u okviru **EGP-a, carinske unije s Turskom i Energetske zajednice**. S druge strane, proizvođači u drugim velikim zemljama izvoznicama svejedno moraju ispuniti zahtjeve EU-a kako bi mogli staviti robu na tržište EU-a, što pak može motivirati i olakšati utvrđivanje nacionalnih zahtjeva koji su u potpunosti ili djelomično usklađeni s EU-om. Istodobno je važno da EU i dalje bude usklađen s primjenjivim pravilima u tom pogledu na razini WTO-a.

Međunarodna suradnja u području energetske učinkovitosti proizvoda također utječe na brzinu i smjer razvoja programa u svijetu. Neke jurisdikcije trećih zemalja smatraju da je korisno primijeniti slične ili istovjetne zahtjeve i tako iskoristiti već gotove rezultate razvoja pravila EU-a. Istodobno, **EU nikako nije predvodnik u svim područjima** ili proizvodima, tako da i on također može imati koristi i učiti iz tuđih iskustava. Regulatornom konvergencijom mogu se smanjiti i troškovi usklađivanja i ocjenjivanja sukladnosti s kojima se suočavaju poduzeća iz EU-a koja posluju i na važnim izvoznim tržištima i na tržištu EU-a. Kako bi promicala takve uzajamno korisne razmjene, Komisija će nastaviti podupirati uhodane međunarodne multilateralne forume o proizvodima kao što su **program za tehnološku suradnju u području energetske učinkovite opreme u krajnjoj potrošnji (4E)**⁵⁰ **Međunarodne agencije za energiju (IEA) i Inicijativa za uvođenje superučinkovite opreme i uređaja (SEAD)**⁵¹ i sudjelovati u njima. Nastavit će se i bilateralna suradnja kako bi se ubrzala primjena najboljih

⁴⁹ Studija o utjecaju EU-ova zakonodavstva u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti/guma na jurisdikcije trećih zemalja, Waide i sur., https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/201404_ieel_third_jurisdictions.pdf

⁵⁰ <https://www.iea-4e.org/>

⁵¹ <https://www.superefficient.org/>

praksi u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti u partnerskim zemljama te dodatno poboljšala regulatorna konvergencija na globalnoj razini.

6. ZAKLJUČAK

Program EU-a za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti jedan je od najvećih i najdugotrajnijih programa za uređaje na svijetu u kojem se iskorištava **snaga jedinstvenog tržišta** u EU-u i inozemstvu za dobrobit potrošača, poduzeća i okoliša.

Ekološki dizajn/označivanje energetske učinkovitosti **ključan je i sve važniji za ostvarivanje ciljeva europskog zelenog plana** i plana „Spremni za 55 %” te pomaže potrošačima suočenima s visokim cijenama energije, čiji bi računi inače bili mnogo viši: izraženo u sadašnjim cijenama, procjenjuje se da su **uštete koje korisnici energije u EU-u ostvaruju** uz pomoć postojećih politika **veće od 250 milijardi EUR godišnje**.

Ulaganjem u provedbu i jačanje tog programa kako bi se bolje uskladile ambicije i resursi **povećava se i sposobnost EU-a da se nosi s budućim krizama cijena energije** i izazovima u pogledu sigurnosti opskrbe koji proizlaze iz ovisnosti EU-a o uvoznim fosilnim gorivima. Također, sve veća usmjerenost na učinkovitost upotrebe materijala, npr. mogućnost recikliranja, pridonosi većoj **otpornosti lanca opskrbe** u EU-u.

Jačanje međunarodne suradnje, kako na multilateralnoj tako i na bilateralnoj razini, potrebno je kako bi se ubrzalo prihvaćanje programa energetske učinkovitosti za proizvode diljem svijeta te također može pomoći u poboljšanju regulatorne konvergencije u korist EU-a i partnerskih zemalja.

Europski registar proizvoda za označivanje energetske učinkovitosti, (EPREL) omogućuje dosad nezabilježenu transparentnost tržišta i otvara nove mogućnosti za osnaživanje potrošača u EU-u i suradnju s njima. On će sve više funkcionirati i kao praktičan **alat za operacionalizaciju nedavno uvedenih uvjeta u pogledu uspješnosti proizvoda u drugim politikama EU-a** (zeleni taksonomija, zelena javna nabava u skladu s Direktivom o energetske učinkovitosti, javni poticaji, Direktiva o PDV-u).

Ovo područje politike i dalje ima **znatan potencijal za ostvarivanje dodatnih, vrlo isplativih koristi** za potrošače u EU-u, smanjivanje onečišćenja zraka i uštete energije/CO₂ koje bi se inače trebale ostvariti drugim politikama na razini EU-a ili na nacionalnoj razini. Međutim, pravovremene revizije postojećih pravila, potpora ispravnoj primjeni/provedbi, razvoj EPREL-a i istraživanje regulacije novih proizvoda povezanih s energijom zahtijevaju znatne napore.

Komisija je stoga u kontekstu paketa politika za održive proizvode jasno ukazala na potrebu za znatnim povećanjem sredstava dodijeljenih za provedbu politike ekološkog dizajna u okviru ambicioznije politike održivih proizvoda te poziva države članice da učine isto kad je riječ o nacionalnim naporima za nadzor tržišta.